

Bel 19

Genomförandekrav vid entreprenadarbeten, Orminge centrum

Genomförandekrav som specificeras i detta dokument berör alla entreprenörer/byggherrar som utför byggnadsarbeten inom stadsbyggnadsprojektet Samordningsområdet Orminge centrum, bilaga 1.

Detta dokument utgör del av kontraktshandling för exploateringsavtalet. Alla entreprenörer ska få samma möjlighet att bedöma de arbetsinsatser som krävs för att entreprenadarbeten ska kunna genomföras enligt de riktlinjer och krav för att uppnå en säker, effektiv och hållbart byggande.

Skyldigheter enligt exempelvis miljöbalken finns som gäller alla verksamhetsutövare. Detta avtal undantar inte verksamhetsutövarens ansvar enligt sådana lagrum. Egenkontrollprogram enligt miljöbalken eller andra handlingar kan krävas av tillsynsmyndighet oavsett genomförandekraven.

1. KONTAKTUPPGIFTER

Ansvarig utgivare

Bastian Vreede, Projektledare Stadsbyggnad

Björn-Emil Jonsson, Projektledare Genomförande

2. BYGGDAMM, BORRKAX ETC

Nedsmutsning och dammspridning av gator inom byggområdet, arbeten inom kvartersmark, allmänna vägar, GC-banor och närliggande hus etc. som upplevs störande och ska minimeras. Det åligger exploitören likväl entreprenören att vidta åtgärder för att förebygga detta. Exempel på sådana åtgärder är bevattning vid dammande arbetsmoment, däcktvätt och gaturengöring.

Damm från bergborring ska omhändertas på ett säkert sätt, så att detta inte sprids till luft eller omgivande mark. Hantering av borrhax och kaxvatten skall utföras i ett slutet system, se även punkt 3 "Hantering av länsvatten". Eventuell mellanlagring av borrhax skall samlas upp och läggas på en hårdgjord yta. Lakvatten från upplag ska hanteras som länsvatten enligt punkt 3.

Exploitören/Entreprenören ombesörjer att provtagning av borrhax och analyseras samt om så erfordras transporteras till extern mottagningsanläggning med tillstånd att hantera massor med aktuell föroreningsgrad.

3. HANTERING AV LÄNSVATTEN

Länshållning samt övrig vattenhantering vid byggnation ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten enligt miljöbalken och respektive huvudman (Nacka vatten och avfall, Stockholm vatten och avfall eller Käppalaförbundet vilka också har anvisningar för länshållningsvatten). Det innebär att exploitören/entreprenör behöver ta fram ett förslag för lämplig vattenhantering i god tid innan arbetet startar.

Länshållningsvattnet och övrigt byggvatten kan behöva behandlas i vattenreningsanläggning med möjlighet till slam- och partikelavskiljning samt sand- och kolfilterrening innan det

släpps ut i det kommunala systemet. Även provtagning av grundvatten, massor och länshållningsvattnet kan bli aktuellt.

4. BYGGBULLER

Riktlinjer för byggbuller, Naturvårdsverkets allmänna råd om byggbuller från byggarbetsplatser (2004:15) ska följas.

Före byggstart ska de entreprenörer/byggherrar som utför byggnadsarbeten inom stadsbyggnadsprojektet beräkna förväntade bullernivåer från byggskedet. I det fall beräkningen visar att naturvårdsverkets riktlinjer inte kommer att följas ska entreprenör/exploatören göra en plan med åtgärder för att minska påverkan på omgivningen. Sådana åtgärder kan t ex innefatta arbetstider, bullerskydd, egenkontroll, arbetsätt, evakuering.

Planen ska samrådats med exploateringsenheten och utföras innan bullrande verksamhet startar.

Under förutsättning att ovan nämnda stycken avseende buller följs får arbete som orsakar störande buller ske vardagar mellan 7:00 - 19:00. Mellan 19:00 – 21:00 på vardagar får störande arbete ske efter anmälan till Exploateringsenheten. Övriga tider kräver polismyndighetens tillstånd.

5. AVFALLSHANTERING

Avfall som uppstår i samband med att entreprenörer/byggherrar utför byggnadsarbeten inom detta stadsbyggnadsprojekt ska hanteras enligt gällande lagar och regler. Avfallet ska vidare hanteras enligt de branschspecifika riktlinjerna: ” Resurs- och avfallsriktlinjer vid byggande och rivning”, som hålls uppdaterade av Byggindustrierna. Naturvårdsverket hänvisar till dessa riktlinjer i den nationella avfallsplanen och Sveriges program för att förebygga avfall.

Riktlinjerna syftar till att förbättra resurshanteringen inom bygg- och rivningsbranschen. De är ett verktyg för att uppfylla kraven i miljöbalkens allmänna hänsynsregler och avfallshierarkin. Riktlinjerna innehåller bland annat uppgifter om att:

- Större aktörer i ett byggprojekt bör delta i arbetet med att minska avfallets mängd och farlighet.
- Avfallet ska hanteras och sorteras enligt de bilagor som finns till riktlinjerna. Om avfallet sorteras i färre fraktioner än enligt basnivån ska detta särskilt motiveras.
- Avfallsfraktioner för deponering eller för eftersortering ska minimeras.

<https://publikationer.sverigesbyggindustrier.se/Userfiles/Info/860/Resurs-och-avfallshantering-vid-byggande-och-rivning.pdf>

6. UPPLYSNING OM FÖRORENINGAR

Om exploatören/entreprenören påträffar misstänkt förorening ska upplysning ske till tillsynsmyndigheten.

7. ARBETSMILJÖ VID ARBETEN MED FÖRORENINGAR

Med hänsyn att arbeten utförs i ett förorenat område så ska särskild uppmärksamhet hållas på avvikande lukt eller synliga föroreningar i mark och grundvatten. Vid misstanke om förorening utöver vad som redovisats på klassningskartor för

schaktbotten kontaktas Exploateringsenheten samt tillsynsmyndigheten på kommunen för eventuellt ytterligare behov av kontroller eller åtgärder.

För att inte utsätta och exponera personal för föroreningar ska händer och ansikte tvättas före måltid samt att ombyte till rena kläder sker i samband med att arbetsområdet lämnas för dagen. Smutsiga skor och kläder lämnas utanför kontor och personalbodas där måltider intas. Rökning och snusning samt förtäring ökar risken för exponering och ska undvikas helt inom förorenade ytor.

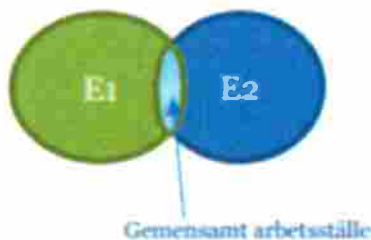
8. BYGGARBETSMILJÖ OCH GEMENSAMT ARBETSSTÄLLE

Exploatören ska tillhandahålla Exploateringsenheten en uppdaterad larmlista.

Exploatören ska delta på av kommunen påkallade samrådsmöten avseende arbetsmiljö vid genomförandet. Respektive part svarar för sina kostnader.

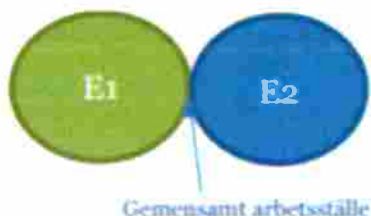
I de fall arbete kommer att ske på gemensamt arbetsställe ska projektledarna komma överens om hur arbetsmiljöarbetet ska samordnas. (Gemensamt arbetsställe - ett arbetsställe där två eller flera arbetsgivare samtidigt är verksamma).

I nedan angivna exemplen för gemensamt arbetsställe kan entreprenören (E1/E2) utgöras av exploatör-exploatör eller exploatör-kommunal entreprenör.

Område där två entreprenörers arbeten påverkar varandra:

Projektledarna för E1 och E2 ansvarar för att samråda med varandra. Samrådet ska tydliggöra vem som ska vara BAS-U för det gemensamma arbetsstället. Utsedd BAS-U: arbetsmiljöplan gäller för det gemensamma arbetsstället. Överenskommelsen ska dokumenteras i respektive entreprenörs arbetsmiljöplan.

I det fall området för två entreprenörers arbeten endast berör varandra:

E1 och E2 ansvarar för att samråda med varandra. Samrådet ska tydliggöra hur arbetsmiljöarbetet ska samordnas mellan BAS-U. Överenskommelsen ska dokumenteras i respektive entreprenörs arbetsmiljöplan.

9. ARBETEN INOM OCH UTANFÖR DETALJPLAN

9.1 Husbyggnation

Lyft och transporter av stom- och formelement över grannfastigheter kan bli nödvändiga. Den egna produktionen ska planeras så att sådana intrång på grannfastigheter minimeras och intrång ska ske efter överenskommelse. För fasadarbeten i fastighetsgräns kan det bli nödvändigt att ställningar och bygghissar behöver placeras utanför den egna fastigheten. Tillstånd för sådan uppställning ska inhämtas.

9.2 Byggbelysning

Byggbelysning ska anordnas så att de ej stör boenden i angränsande bostadsbebyggelse.

9.4 Klotter

Exploatören ska i möjligaste mån, till dess samtliga förpliktelser enligt detta avtal fullgjorts, ta bort klotter på fasader och andra ytor inom Exploateringsområdet och Exploatörens arbetsområde inom 48 timmar från rapportering. Hänsyn ska dock tas till årstid och väderlek. Sker inte detta äger Kommunen rätt att ta bort klottret på Exploatörens bekostnad.

10 TILLGÄNGLIGHET

Inom detaljplanerna finns markområden avsedda för olika ändamål med tillgänglighet i nedanstående rubriker.

10.1 Allmänna gator

Allmänna gator byggs ut etappvis med varierande färdigställandegrad i enlighet med omfattnings- och utförandebeskrivning. Alla belagda ytor är reserverade för allmän trafik och byggtrafik, med för allmänna vägnätet tillåtna axel- och fordonslaster.

10.2 Gång- och cykelvägar

Befintliga gång- och cykelvägar på allmän platsmark är inte avsedda för byggtrafik.

10.3 Parkmark

Parkområden på allmän platsmark är inte tillåtet att nyttja som upplag, uppställning mm.

10.4 Parkering

Under byggtiden finns inga allmänna ytor inom området som är avsedda för parkering av byggfordon, inkluderande även byggpersonalens egna fordon. All parkering utanför området måste ske i enlighet med gällande parkeringsregler.

10.5 Inflyttning

Inflyttning sker successivt i området och i samråd med entreprenörer och Exploateringsenheten. Senast 6 månader efter erhållet bygglov måste exploatören meddela inflyttningsdatum för olika etapper inom kvarteret. Exploatören/Entreprenören är skyldig att samordna sina arbeten för att på så sätt optimera en successiv inflyttning och skalskydd för att skydda tredje man.

11. Tillstånd och myndighetskontakter/anmälningar

Exploatören/Entreprenören ska försäkra sig om att vederbörliga anmälningar är inlämnade i rätt tid samt att erforderliga tillstånd är gällande och att dispenser/beslut enligt anmälan är medgivna innan aktuella arbeten påbörjas.

Exploatören/Entreprenören ombesörjer och ansvarar för tillstånd som krävs för entreprenadens genomförande, exempelvis bygglov för uppställning av bodar, anmälan av kross, efterbehandling av förorenad mark, schakt och öppningstillstånd, polistillstånd enligt lokala ordningsföreskrifter etc.

Vid sprängning ansöker exploatören/entreprenören om eventuella tillstånd enligt ordningslagen och lokala ordningsföreskrifter.

12. Kemiska produkter, varor och material

12.1 Innehåll av farliga ämnen

Exploatören/Entreprenören ska säkerställa att alla kemiska produkter som används i entreprenaden respektive alla inbyggda material och varor är fria från ämnen som är klassificerade som skadliga för människors hälsa och/eller miljön.

I de fall det inte är möjligt att välja kemiska produkter, material och varor som är fria från miljö- och hälsoskadliga ämnen ska produktvalsprincipen tillämpas för att hitta det miljömässigt bästa alternativet. Sådana kemiska produkter, material och varor får endast användas efter exploateringsenhetens godkännande.

Material och varor för vilka det saknas tillgänglig information om ingående ämnen får endast användas efter exploateringsenhetens godkännande.

12.2 Dokumentation av kemiska produkter, varor och material

Exploatören/Entreprenören ska hålla en förteckning över de kemiska produkter som används och de material och varor som byggs in. Förteckningen ska lämnas till beställaren på begäran och ska ingå i projektets slutdokumentation.

Exploatören/Entreprenören ska på begäran kunna redovisa byggvarudeklarationer för använda varor och material samt säkerhetsdatablad för använda kemikalier samt upprättade avvikelserapporter.

Användning av kemiska injekterings- /tätningemedel ska beskrivas i entreprenörens miljöplan.

12.3 Förvaring och hantering av kemiska produkter, drivmedel, mm

Exploatören/Entreprenören ska hålla en aktuell förteckning över samtliga produkter på arbetsplatsen som är märkta med faropiktogram. Förteckningen ska innehålla produktnamn, leverantör, förvaringsställe och faropiktogram. Förteckningen ska uppvisas på förfrågan. Exploatören/Entreprenören ska lämna säkerhetsdatablad för dessa produkter på anvisat ställe för lätt åtkomlighet vid incidenter och arbetsmiljöolycka.

Skyddsåtgärder ska vidtas så att mark och vatten inte förorenas vid förvaring och hantering av kemiska produkter, drivmedel, olja, farligt avfall eller dylikt. Cisterner ska vara dubbelmantlade och skyddade från påkörning. Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras så att obehöriga inte kommer åt dem.

Service- och tankningsställen för arbetsmaskiner och arbetsfordon ska säkras med avseende på spill till mark.

Beredskap för att ta hand om spill och olyckshändelser ska finnas på arbetsstället samt i fordon och arbetsmaskiner.